[..]ERDE JAAR. N°. 811. **1840.** DONDERDAG, 25 JUN[..]

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Abonnement
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
[..]alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

[..]rieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

Prijzen
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* ....
en *Buitensteden* franco..........

ADVERTENTIËN.
ZEVEN REGELS of minder.................. *f* 1.75.
Elken regel meer.................. » 25.
REGEL voor elke Advertentie en herhaling.. » 25.

[..]e Handelingen der Tweede Kamer

OVER

DE WIJZIGINGEN DER GRONDWET.

VII.

[..]et laatst genoemde achtbare lid, zoo men in de *Staats*[..] leest, kent zich zelven vreemd aan die voorstanders [..] het *Jacobinisme*, die op den ondergang van het be[..]de aandringen, om op de puinhoopen daarvan hunne [..]e grootheid te bouwen. Hij vraagt met heiligen ernst, [..]at, naar zijne overtuiging, regtvaardig is en goed.

[..] is niemand ter wereld, mag men met gerustheid zeg[..] die de volkomen waarheid van deze verklaring in het [..] betwijfelt. Maar wat *bewijs*, of slechts *betoog* is er in? [..] grond is er voor den hoorder of lezer, om de over[..]ing van juist dat achtbaar lid voor de ware te houden? [..] de woorden « *die* voorstanders » naauwkeurig, zoo schijnt het gezegde te blijken, dat zijn Ed. aan het bestaan [..] van *andere* voorstanders van het Jacobinismus, die [..] *niet* ten doel stellen, hunne eigene grootheid op de [..]hoopen te bouwen. Ook dit mag waar zijn. De schrij[..] der Gemeenzame Brieven zeiden met zoo vele woorden: [..] nieuwe weg moet worden ingeslagen, een nieuw ver[..] meer instemmende met de denkbeelden van den tijd » [..] waren toen naauwelijks vijftien jaren sedert de eerste [..]iening der Grondwet verloopen, doch het is waar, in [..]krijk waren die vijftien jaren voor het Jacobinismus [..]htbaar geweest;] « moet worden tot stand gebragt, en [..] met VERNIETIGING *van* AL *wat vroeger bestond*, worden in [..]king gebragt » (1). Het zou onbillijk zijn, daaruit met [..]erheid te willen afleiden, dat die schrijvers op de puin[..]open van al het bestaande *hunne eigene grootheid* wilden [..]en. Maar wat doet het ter zake, of het de grootheid [..] anderen zijn zoude, die er op gesticht wierd?

[..]n die verklaring van het achtbaar lid ligt derhalve voor [..] gegrondheid zijner overtuiging even min eenig bewijs, [..] slechts betoog, als in zijne dreigende waarschuwing: [..] Men moet letten op den geest van den tijd, waarin wij [..]ven; men moet zorg dragen, dat, hetgeen thans met kalmte [..] beradenheid zou kunnen worden bevestigd, niet worde [..]itgesteld, tot in latere jaren, als mindere kalmte kan heer[..]schen, aan gebiedende eischen daaromtrent moet worden [..]egegeven. »

Integendeel, veeleer, zoude juist daarin een bewijs liggen voor de noodzakelijkheid, om — wat er ook te zeggen [..]ge zijn van de *veranderlijkheid van alle menschelijke zaken*, [..] welke de heer Luzac het bedenkelijk achtte, zich den 3 [..]aij, omtrent hetgeen men in Augustus doen zal, te ver[..]den, — *het eerste en grootste beginsel, waarop onze Grondwet* [..]*stigd is*, wel gevestigd te houden en des noods te schra[..], opdat aan hetzelve nimmer de magt ontga, om het Va[..]land voor het geweld van zulke *gebiedende eischen* te be[..]oeden.

Gewis past het, te letten op den geest des tijds. Maar [..]uist deze is het, die de ervaring geeft, dat alleen de uit[..]rukkelijke erkenning en vaste handhaving van dat eerste [..]n grootste beginsel de hedendaagsche Staten van ons wereld[..]eel rust kan doen genieten.

(1) *Gemeenz. Brieven*, Eerste Stuk, bl. 88.

Wil men ook de opheldering hooren, op dit stuk gegeven door eene van die *stemmen van buiten*, welke het voorlaatste genoemd achtbaar lid, bij eene vroegere gelegenheid, niet buiten aanmerking wilde gehouden hebben? Zoo zoude thans reeds de tijd tot die gebiedende eischen gekomen zijn.

Zien wij dan, hoe de Arnhemmers betuigen *te deelen* in het gevoelen van den heer Beelaerts, dat de bepalingen, (*onvolledig, namelijk als de voorgestelde*, voegen zij er bij,) omtrent de verantwoordelijkheid der hooge staatsdienaren reeds in onze Grondwet lagen, en dat dus *de Natie* van de thans voorgestelde bepalingen geene verkeerde of overspannen verwachtingen moet koesteren. Maar het zijn niet die bepalingen zelve, waar het aan hapert, dat er geene, huns achtens, voldoende Ministeriële Verantwoordelijkheid is (2).

Het ligt, meenen zij, aan de zamenstelling der Tweede Kamer. Of liever, enkel aan het *niet durven* dier Kamer.

Het zal niet buiten ons onderwerp zijn, hier kortelijk de begrippen, of liever de verwarring van begrippen, aan te wijzen, waarop die meening rust: Waarom toch, zeggen zij,

> Waarom toch zou men onderstellen, dat dezelfde Kamer (dat is op dezelfde wijze zamengesteld), *die nooit eenen minister tot verantwoording durfde roepen*, het in het vervolg zal durven doen? — In de Engelsche constitutie staat geen woord van ministeriële verantwoordelijkheid; maar de Engelsche Kamers, die energie bezaten en onafhankelijkheid, verklaarden de verantwoordelijkheid van alle staatsdienaren onafscheidbaar van den constitutionelen regeringsvorm. Zij zeiden: Wij willen, dat de ministers en andere staatsdienaren verantwoordelijk zijn, — en alle staatsdienaren waren het. Want, wat ook de Regering tegenstreefde, de Tweede Kamer beschuldigde en de Eerste oordeelde. Wat meer is, het Hoogerhuis verklaarde, dat ieder een, die zoodanig regt der Kamers betwijfelen mogt, als verrader van 's Lands vrijheden zou worden beschouwd. En de Regering moest zich onderwerpen; want hoe zou zij zich tegen dien wil der Kamers en der Natie hebben kunnen verzetten? En met welk regt? Is de Natie daar ten behoeve der Regering, of de Regering ten behoeve der Natie? —
>
> *Het hing slechts van onze Kamer af om eene voldoende ministeriële verantwoordelijkheid te hebben. Zij behoefde slechts de ministers ongeschikt te verklaren en gelden te weigeren, tot dat de Kroon andere ministers zou hebben benoemd.* (3)

Alleen die vraag « is de Natie daar ten behoeve der Regering, of de Regering ten behoeve van de Natie, » *zóó* als men die hier toegepast ziet, zoude op zich zelve genoegzaam zijn om het bewijs te geven van de *verwarring* van begrippen, zonder welke het niet mogelijk zoude zijn, dat zulk een stelsel, door zoo regtschapen en overigens kundige mannen als de genoemde leden, wierd aangekleefd.

Zonder twijfel bestaat de Regering, en hare beschermende magt, ten behoeve van de Natie. Maar daaruit volgt, dat, wanneer de Natie, of wie zich in haren naam daartoe opwierp, er toe kwame om die Regering magteloos te maken, het *de Natie* zijn zoude, die er door wierd benadeeld. Die beschermende magt is het *gouden ei*; wie het hoen slachten wil, om grooter schat te bezitten, vindt zich te leur gesteld, gelijk de hebzuchtige vrouw in de fabel. De proef op de som is, dat telkens, wanneer eene Regering door opstandelingen wordt omvergeworpen, het de eerste verrigting van dezen is, eene andere in hare plaats te stellen, welke men dan wel, voor het oogenblik althans, oordeelt *krachtig* te moeten zijn, en welke men mitsdien door wapengeweld en uitzonderingswetten ziet heerschen, tot dat zij, op hare beurt, eene beschermende magt begint uit te oefenen, en er van lieverlede weder anderen opstaan om haar aan banden te leggen, en, zoo mogelijk, eene nieuwe omkeering, met gelijke vrucht als de vorige, te bewerken.

Het denkbeeld, dat de Kamer zich slechts *moedig* (*cordaat*, zeide men ook wel,) behoefde te betoonen, om de ministers onder haar bedwang te krijgen, zag men meer dan eenmaal ook in het *Handelsblad* geopperd, hoewel, naar gewoonte, met een' glimp van wat meer bewimpeling dan in het Arnhemsche blad. Heeft men te eenigen tijd eene meerderheid van leden, die zulk eene dapperheid met hunnen, in deze sessie zoo véél besproken, *eed en pligt* meenen te kunnen overeenbrengen, zoo hebben die daartoe zeker noch wet, noch grondwet noodig. S.

(2) Wat de schrijvers der *Gemeenzame Brieven* als *voldoende* aanmerken, staat bij hen te lezen, in het tweede stuk, bl. 20: « Indien men een' minister tot verantwoording roept, waartoe de Tweede Kamer of de Vertegenwoordigers bij magte moeten zijn, is zulks *minder* om eene bepaalde misdaad — te doen boeten, dan om *maatregelen van het bestuur*, waartoe de vertegenwoordiging niet geroepen is *mede te werken*, ter *beoordeeling* der Eerste Kamer, Kamer der Pairs, of hoe men dit ligchaam anders noemen wil, te brengen, en *door die beoordeeling* den onberaden of roekeloozen minister des Konings *van het bestuur te weren.* »

(3) *Arnhemsche Courant* van 18 Junij.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 24 Junij. In het Brusselsche dagblad *Le Commerce Belge* vinden wij de bevestiging van het gisteren medegedeelde, dat de Belgische minister van Financiën den administrateur der schatkist te Brussel heeft aangeschreven, ter beschikking van het Nederlandsche gouvernement de som van *f* 2,500,000 te houden, welke het bedrag van de op den 30 dezer maand vervallende halfjarige rente van de ten laste van België gebragte schuld uitmaakt.

— Naar men verneemt, hebben de heeren T. Hartsen, J. Kooij, P. Huidecoper en J. J. Rochussen als commissarissen, en Paul van Vlissingen als boekhouder, zich vereenigd tot het oprigten eener verbeterde sleepdienst aan het Nieuwe Diep, bij wijze van eene reederij. Het doel is, om bij de tegenwoordige stoomboot *Noord-Holland*, welke aan de reederij zou overgaan, een ander stoomvaartuig van meerder kracht te voegen, bepaaldelijk tot het slepen van schepen ingerigt, waardoor ten allen tijde de schepen van uit het Nieuwe Diep op de reede kunnen worden gebragt, hetgeen tegenwoordig bij eenigzins harden wind, bij gebrek van genoegzame stoomkracht, niet mogelijk is. Te gelijk zal men het voordeel genieten, om, bij stilte of tegenwind, schepen van voorgaats naar binnen en tot op eene veilige ankerplaats te slepen, en bij het invallen van den winter, het opbrengen van schepen van voor deze stad langs het Noord Hollandsch kanaal naar zee te bevorderen. Men verzekert, dat de gewestelijke en stedelijke besturen, als ook de directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij, uit aanmerking van het nut dezer inrigting, onder bepaling, dat de sleeploonen zoo billijk mogelijk zullen worden gesteld, aan de reederij belangrijke geldelijke bijdragen als don gratuit hebben toegezegd.

— Men verzekert, dat het den Koning behaagd heeft, onderscheidene hoofd- en andere officieren, tot dus verre het non-activiteits tractement genietende, definitief op pensioen te stellen.

— Wij vernemen, dat bij Koninklijk besluit van den 22 dezer, is bepaald, dat het exercitie-smaldeel, bestemd om in de Noordzee te kruisen, zal bestaan uit het fregat de *Sambre*, de korvet *Argo*, en de brikken *Kourier*, *Venus* en *Windhond*. Het bevel over dit smaldeel is opgedragen aan den kapitein ter zee J. P. Machielse, terwijl voorts bij dit besluit is bepaald, dat de kruistogt met den 1 Julij aanstaanden een' aanvang zal nemen, en niet vóór de laatste helft der maand Augustus eindigen.

MENGELWERK.

PERGOLESE.

(XVIII EEUW.)

VI.

De zon ging onder en de klok van de kerk te *Sorrente* luidde het *Ave-Maria*, toen GIOVANNI PERGOLESE tot zijne oude moeder NINA zeide:

« Ik ga naar het strand, het is zulk een schoone avond. — Mogt de vriend mijner kindschheid, de goede DUNI, hier komen, zeg hem dan, moeder, dat hij mij bij het beeld van *onze Lieve Vrouwe der Visschers* kan vinden. »

Hij ging: NINA, die haren zoon bleeker en neêrslagtiger zag dan naar gewoonte, beantwoordde zijn verzoek slechts met een hoofdknikken. De arme vrouw las op de ingevallen kaken van haar veelgeliefd kind, dat die kortstondige afwezigheid welligt de voorbode zou zijn van een veel langer, veel verschrikkelijker scheiden... Haar hoofd boog nederwaarts... zij weende.

Toen PERGOLESE zijne woning had verlaten, wierp hij een' smartelijken blik in de rigting van *Napels* en zuchtte:

« HENRIETTE! HENRIETTE! wanneer zal ik u wederzien? Wanneer zal mij uwe engelenstem weder tegengalmen? Moest ik u het leven redden om u voor immer te verliezen!...... Hemel! antwoord mij voor haar, want alle hoop is voor mij verloren. Het vuur, dat mijne borst verteert, de smart, die aan mijn hart knaagt, is wanhoop, is liefde..... [..]e liefde met alle hare doodsangsten, eene dwaze, uitzinnige liefde, die mij het leven zal kosten... »

Hij zweeg. Hij was op het strand gekomen. Onwillekeurig bleef hij getroffen staan bij het verheven schouwspel eener ondergaande zon in de *Golf van Napels*... Eene teleurstelling wachtte den *maëstro* na zijne verrukking: een visscher neuriede in zijne nabijheid de wijze van eene aria uit het zangspel, dat toen geheel *Italië* door in de mode was... En dat zangspel was niet van hem!. Het ondankbare publiek vergat, of versmaadde de heerlijke stukken van *la Serva padrona* voor het broddelwerk van PERGOLESE'S onwaardigen medestrever. Maar die mededinger was PERGOLESE'S vriend, en zijn edel hart verblijdde zich over den bijval, dien zijn gelukkigen leergenoot ten deel viel.

« Helaas!... » dacht hij, « ik had mijne *olympiade* toch ook met geestdrift, met liefde bewerkt. Ik meende door Hemelsche ingevingen bezield te zijn.... Mijne *olympiade* was mijn zoetste droom, mijne blijmoedigste gedachte; zij was mijn voornaamste waarborg voor eene toekomst van geluk en roem.... Roem! helaas!... De Romeinen hebben mij honend verstooten: een wederregtelijke, onbeschaamde, verfoeijelijke kabaal heeft mij in de oogen mijner medeburgers ten eenemale verguisd; en tot overmaat van ongeluk moest HENRIETTE hooren, hoe mijn naam met schande en bespotting overladen, aan eene meesmuilende menigte werd toegeworpen. O, schaamte!... o... dat is te veel... Daarom, Heere! geef mij kracht, of ik bezwijk onder de smart, waaronder Uwe hand mij gekluisterd houdt.. »

VII.

Hij zeeg neder aan den voet van het standbeeld der *Madonna dei Pescatori*.

De *Lieve Vrouwekerk* van *Sorrente* was aan de *Maagd der zeven smarten* gewijd. De beeldhouwer had *Maria* voorgesteld, met een' door zeven zwaarden doorboorden boezem; hare hand ondersteunde den stervenden Heiland.... De aanblik van dat marmeren tafereel, met zijne gemoedsgesteldheid zoo zeer in overeenstemming, stortte een leenigenden balsem in de ziel van den jeugdigen en rampzaligen kunstenaar.

Toen viel zijn blik op den voorgevel der kapel, en het daarin geplaatste bijschrift: *Stabat Mater dolorosa*....

En plotseling, als een bliksemstraal, bezielde hem zijn ontwakend genie, en toonde hem, in die weinige woorden, de grondgedachte voor een grootsch en uitgebreid muzijkalisch gewrocht....

En zoo werd het toeval oorzaak van de schepping der verheven en eenvoudig schoone *hymne*, die voornamelijk PERGOLESE onsterfelijk maakte. Het toeval!... neen, het was eene beschikking van de Godheid, welke de tot haar gestamelde aanroeping van een' door vertwijfeling en moedeloosheid ter nedergedrukten kunstenaar beantwoordde met eene ingeving, die hem zijn genie in alle grootheid leerde kennen, op het oogenblik, dat hij er het meest aan twijfelde.

VIII.

PERGOLESE was in zijne scheppende bevattingen verdiept, toen DUNI, altijd vrolijk en welgemoed, hem op den schouder tikte.

PERGOLESE rigtte de oogen opwaarts tot zijn' vriend en drukte hem zwijgende de hand.

« Kom, » hernam DUNI, « moed gevat!.. Kunt gij u niet boven de smart verheffen? Is uw genie niet bestand tegen de onregtvaardigheid en de domheid van het verbasterde Romeinsche volk? Dan, vergeef het mij, GIOVANNI, zijt gij geen kunstenaar, maar slechts een handwerksman, die ontevreden en mismoedig is, zoodra hem zijn arbeid niet behoorlijk wordt betaald... Neen, het genie... »

PERGOLESE viel hem met een' bitteren grimlach in de rede:

« Genie! voegt dien eerenaam aan mij?.. dien *Italië* versmaadt en verstoot... »

« De Italianen zijn onbestendig en grillig, vriend, en worden van dag tot dag onverdragelijker en dommer.. Ik mag dit zeggen; ik de vervaardiger van *Neronne*, eene opera, die zij tot in de wolken verheffen, ofschoon ik ten volste overtuigd ben, dat het de ellendigste partituur is, die ik heb nedergeschreven, sinds ik mij op het gebied der compositie durfde wagen... »

« Hoe!.. is dat uw oordeel over uwe werken?.. Beste DUNI, gij hebt ongelijk. Er zijn vele ware schoonheden in uw zangspel...

Nu zong PERGOLESE de barcarole, die hij kort te voren den visscher had hooren neurien. DUNI omhelsde zijn' groothartigen vriend tot loon van diens welwillend geheugen; en daarop wandelden de beide jongelingen gearmd weder naar PERGOLESE'S moeder.

IX.

De nacht was ingevallen, en reeds duchtte NINA'S moederlijke bezorgdheid, dat haren teedergeliefden zoon een ongeluk was overgekomen, of dat hem een van die zenuwachtige toevallen had bevangen, die hem sedert

— Men schrijft ons, dat het Z. M. heeft behaagd den schout bij nacht A. W. de Man, te rekenen van 1°. Julij aanstaanden, voor den tijd van drie jaren te continuëren in zijne betrekking van directeur en commandant der marine, in het hoofd-departement van de Zuiderzee.

— Men meldt ons, dat Z. M. heeft benoemd: tot hoofd-ingeland van Delfland (Zuid Holland) Mr. H. van Berkel, als zoodanig afgetreden; tot gezworen van den Weipolder (Zuid Holland) den heer J. van Kempen; tot dijkregter in het dijkregt van Wierem c. a. (Groningen) wegens Paddepoel, den heer S. Rooda.

— Volgens eene opgave, verschijnen er in de Vereenigde Staten van Noord-America niet minder dan 1,555 dagbladen en tijdschriften, waarvan 267 in Nieuw-Engeland, 274 in den Staat New-York, 253 in Pensylvanië, en 164 in Ohio.

'S GRAVENHAGE 23 Junij. Het gerucht, dat Z. M. de Keizer van Rusland nog in den loop van dezen zomer een bezoek bij het Koninklijk Nederlandsch Hof zou afleggen, heeft dezer dagen (immers zoo als van goeder hand verzekerd wordt) veel waarschijnlijkheid verkregen. Men zegt, dat deze hooge en aanzienlijke reiziger onder eenen aangenomen titel, en dus *incognito*, onze residentie met een bezoek zal vereeren; de juiste tijd wanneer schijnt nog niet bepaald.

— Z. Exc. de prins de Chimay, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Belgen, bij ons Hof, heeft de eer gehad, dezer dagen aan Z. M. den Koning der Nederlanden, in eene particuliere audientie, brieven van bekendmaking aan te bieden, van de gelukkige verlossing van H. M. de Koningin der Belgen, die, zoo als men weet, den 7 dezer, van eene prinses is bevallen.

— Dezer dagen, is alhier in den ouderdom van 85 jaren overleden, de heer J. C. R. Scheidler, gepensioneerd lid van het voormalig geneeskundig bestuur der land en zeemagt, doctor in de geneeskunde, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, en van de Pruissische orde van Verdienste, eerste klasse.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft in zijne zitting van heden gecasseerd een arrest der Criminele Regtbank in Holland, den 27 Maart jl., in hooger beroep in de zaak van Frederika Karstens gewezen. Bij dit arrest was de requirante in cassatie schuldig verklaard aan laster, naar aanleiding van art. 367 *C. P.*, en veroordeeld tot gevangenis van eene maand, geldboete van *f* 25 en ontzegging van burgerlijke regten voor 5 jaren, ter zake eener waarschuwing, in een der dagbladen geplaatst, betrekkelijk den persoon van A. Emskampff. De Hooge Raad heeft, naar aanleiding der conclusiën van het Openbaar Ministerie, beslist, dat die waarschuwing slechts beleedigende uitdrukkingen bevatte, die geenerlei aantijging van eene bepaalde en omschreven daad, maar van eene aangeduide ondeugd in zich hielden, en dien overeenkomstig ten principale regt doende de requirante veroordeeld tot eene geldboete van *f* 20 en in de kosten.

In diezelfde zitting heeft de procureur-generaal de Bordes zijne conclusien genomen in de zaak van den boekhandelaar Noman te Zalt-Bommel, bij arrest van het provinciaal geregtshof van Gelderland, dato 12 Maart jl., en in hooger beroepen gewezen, schuldig verklaard aan het wanbedrijf van nadruk van een Koninklijk besluit, waarvan, ten behoeve der landsdrukkerij, het regt tot den druk, bij Koninklijk besluit van 30 Julij 1822, is gereserveerd. De procureur-generaal betoogde, dat de Staat, als zedelijk ligchaam, wel degelijk als autheur kan worden beschouwd, en de bevoegdheid heeft, zich het regt van copie der uitgevaardigde wetten, verordeningen, enz., voor te behouden, en hetzelve te doen uitoefenen, door eene daartoe aan te wijzen rijks-inrigting, gelijk zulks voortvloeit uit art. 1 der wet van 5 Januarij 1817. De procureur-generaal vermeende echter tevens, dat de toepassing dier wet voor het onderhavig geval geheel onvolledig was; dat ofschoon die onvolledigheid, wel is waar, weggenomen was door de Koninklijke besluiten van den 2 en 30 Julij 1822, die besluiten echter niet verder dan hunne enge bepalingen konden worden uitgestrekt, en als strafwet van strikte interpretatie alsook op het onderhavige geval niet toepasselijk waren: dat de slotsom van dit alles was, dat de wet van 5 Jan. 1817 en de Koninklijke besluiten van Julij 1822 door de Arrondissements Regtbank te Thiel verkeerd zijn toegepast, en het arrest van het geregtshof van Gelderland die verkeerde toepassing mede ten onregte had bevestigd. Op dien grond concludeerde de procureur-generaal tot cassatie van dit arrest, en dat de Hooge-Raad ten principale regt doende, den requirant van alle regtsvervolging ter dier zake zou ontslaan, met condemnatie van den staat in de kosten. De uitspraak is bepaald op eenen nader te bepalen dag na de vacantie.

UTRECHT 23 Junij. Heden morgen ten 7 ure zijn HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden van Emmerik vertrokken, en worden heden namiddag ten 2 ure alhier verwacht, om naar 's Gravenhage terug te keeren.

— Heden hebben alhier de volgende promotiën plaats gehad: van den heer J. J. van Oosterzee, van Rotterdam, na de openlijke verdediging van zijne disputatio theologica: *de Jesu, e Virgine Maria nato*; van den heer J. J. P. van Zuylen van Nyevelt, van Dordrecht, na de private verdediging van zijne dissertatio juridica inauguralis: *de Confessione in causis civilibus*, en van den heer H. M. van Weede, van Amsterdam, na de private verdediging zijner dissertatio juridica inauguralis: *de Emphyteusi.*

ARNHEM 23 Junij. Eergisteren had men het genoegen binnen deze muren te zien Z. K. H. Prins Alexander der Nederlanden, komende van het Loo, alwaar Z. K. H. sedert eenigen tijd de valkenjagt heeft bijgewoond. Na bij den graaf van Ranzow te zijn afgestapt en aldaar te hebben gedineerd, heeft Z. K. H. met gemelden heer een togtje gedaan naar Meinerswijk, en is vervolgens naar het Loo teruggekeerd. Men verneemt, dat de graaf van Ranzow eenige dagen de valkenjagt heeft bijgewoond.

NIJMEGEN 23 Junij. Men verzekert, dat de heer Scott, kapitein der stoomboot *de Stad Keulen*, zich in hooger beroep heeft voorzien van het door de regtbank alhier ten zijnen opzigte gewezen vonnis, zoodat deze belangwekkende zaak eerlang ook voor het Provinciaal Geregtshof van Gelderland zal worden behandeld.

BELGIE.

BRUSSEL 23 Junij. Men herinnert zich, dat de algemeene maatschappij zich tot de regtbank alhier had gewend, om ontheffing te verkrijgen van een beslag door het Nederlandsche Syndicaat op eene som van 9 millioen gulden gelegd, bij welke vordering ook op de teruggave was aangedrongen der in Holland gelegen domeinen, welke aan de maatschappij zouden toebehooren. Bij de behandeling dezer zaak was door het Syndicaat de onbevoegdheid der Belgische regtsmagt beweerd. De regtbank van Brussel heeft, in hare zitting van vrijdag ll., zich bij een uitvoerig vonnis competent verklaard, en aan het Nederlandsch gouvernement, als ook aan het Syndicaat bevolen, in alle opzigten de onderscheidene vorderingen der maatschappij te betwisten, met andere woorden, tot op de pleidooijen over te gaan.

FRANKRIJK.

PARIJS 22 Junij. Ten aanzien van de krijgsverrigtingen in Algiers bevat de *Moniteur* twee télégraphische dépêches uit Toulon. Volgens de eerste heeft de maarschalk Valée zich den 8 dezer van Miliana meester gemaakt; de stad is door Abd-El-Kader, na eene korte verdediging, in brand gestoken; de daardoor aangerigte verwoesting wordt hersteld, en men houdt zich ook met het versterken dier plaats bezig. In de tweede leest men, dat de maarschalk van Miliana naar Medeah is opgerukt, en gedurende zijnen togt herhaalde malen door den Arabischen Emir met aanzienlijke strijdkrachten is aangevallen, welke echter telkens zijn teruggeslagen. Den 15 dezer is ten zuiden van de Teniah van Mouzaïa een algemeene veldslag tegen alle de troepen van Abd-El-Kader geleverd, waarbij de vijand met de bajonet is terug gedreven en een groot verlies heeft geleden. Het getal der aan onze zijde gesneuvelden bedraagt 12 tot 15 en dat der gewonden 260. De maarschalk zette zijne bewegingen voort, om Medeah en Miliana van den noodigen leeftogt en krijgsvoorraad te voorzien.

— De Regering schijnt er ernstig op bedacht te zijn, om aan de langdurige vijandelijkheden met Buenos Ayres een einde te maken. Te Brest is dezer dagen bevel ontvangen, om 17 compagniën zeesoldaten tot de inscheping gereed te maken, alsmede om 3 fregatten en even zoo vele korvetten te wapenen. Te Toulon worden insgelijks twee regerings stoombooten in gereedheid gebragt, en aldaar zullen twee korvetten, naar de Plato rivier bestemd, duizend man van een regement van linie aan boord nemen; deze manschappen en schepen zullen, onder het bevel van den nieuw benoemden Franschen vlootvoogd in de Zuid-Amerikaansche wateren, den vice-admiraal Baudin, eerlang naar de Argentijnsche republick onder zeil gaan.

— Men zegt, dat bij het Ministerie van Marine eene télégraphische dépêche is ontvangen, meldende, dat de stoomboot *Sesostris* gisteren avond te Marseille is binnengestoomd, met dépêches uit het Oosten, die onmiddellijk per estafette herwaarts zijn gezonden. Te Malta heeft de kapitein van genoemde stoomboot vernomen, dat de Engelsche stoomboot in de wateren van Mitilene ten anker lag en dat het Fransche escader ten westen van dat eiland kruiste. Den 19 was alles te Napels rustig en bevonden zich in de haven slechts twee Britsche linieschepen, alsmede een fregat.

— Eene télégraphische dépêche uit Bayonne, van den 21, meldt, dat den 17 te voren het fort Carazo, waarin Balmaseda zich met al zijnen krijgsvoorraad en buit had opgesloten, in de magt van den generaal Piquero is gevallen; bijna de geheele bezetting is nog bij tijds ontkomen, niets dan hare wapens medevoerende. De Carlistische generaal Segarra, die zich aan de Koningin-Regentes heeft onderworpen, is slechts met moeite aan de vervolgingen zijner krijgsmakkers ontsnapt en bevindt zich thans in den omtrek van Vich. Cabrera staat aan het hoofd van 4.000 man en legt het voornemen aan den dag, om met het overschot zijner troepen zich te vuur en te zwaard eenen doortogt naar Frankrijk te banen. Cabrera en Forcadell bezitten, naar men zegt, 25 millioen realen, op verschillende namen in het buitenland belegd, en voeren nog aanzienlijke sommen met zich mede. De eerstgenoemde heeft, naar men verzekert, reeds Berga doen ontruimen. De voorhoede der Christino's is voor Manreza verschenen, naar Berga oprukkende. 10,000 man bevinden zich te Lerida, en te Tortosa voert de generaal Leon elf bataillons aan.

STADSNIEUWS.

Naar men verneemt, is tot marktmeester van de groote zee- en riviervischmarkt alhier benoemd de heer C. Steenweg.

Morgen (Donderdag), des middags ten 1 ure, zal de heer F. F. Karseboom, doctorandus in de regten, in de groote gehoorzaal van het Athenaeum Illustre alhier, onder voorzitting van den hoogleeraar Mr. C. A. den Tex, eene dissertatie verdedigen, ten titel hebbende: *Specimen juris gentium et publici: de navium detentione, quae vulgo dicitur embargo.*

Oproeping.

A. Met en W. F. L. Wichers, van Weesp; J. Ehrhard, van Haarlem; W. Labout, van Middelburg; G. Schuurmans, van Workum; P. Putkammer, L. de Groot, L. van der Smitsen, W. J. Willigenberg, en N. van Beek, van de mobiele Utrechtsche schutterij; J. J. Bavink, gewezen vrijwillig jager bij het corps jagers van van Dam, allen aan het commisariaat voor de militaire zaken.

Aangekomen en gelogeerd in den *Doelen*, Doelenstraat: de burggraaf de Bastard.

In het *Hof der Nederlanden*, Doelenstraat: de heer G. Rein, consul voor de Hanzee steden te Malaga.

180ste KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse, Dingsdag 23 Junij.

27ste Lijst: N°. 9821, 14962 en 6633 ieder een prijs van *f* 1,000.
28ste Lijst: Geene.

GETROUWD: 23 Junij. J. A. van den Broek en G. J. Gompertz. — Te *Rijswijk*, 19 Junij, J. Christoffels, van *Amsterdam*, en D. J. van der Geer.

BEVALLEN. 22 Junij. H. A. du Marchie Sarvaas, geb. Muld[...] Te *Zaandam*, 20 Junij, G. C. Ter Weeme, geb. Ten Hoopen, [...]
OVERLEDEN. 21 Junij. B. F. Baum, 5 j.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 24 Junij. 4½ [...] volg. de Soet. tot nut des Obligatie-handels. van	tot	gebleven.	volgens Effecten-S[...] laagste.	hoogste.
NEDERL.... Werk. Schuld... à 2½	53¼	⅜	⅜	53½	[illegible]
Dito . . . . . » 5	101	½	⅛	101⅛	⅛
Uitgest. dito . . »	»	»	»	»	»
Kansb. . . . . . » *f*	24	¼	1/16	24 1/16	»
Amort. Syndic. » 4½	92¼	¼	½	92½	9/16
Dito . . . . . » 3½	»	»	»	»	»
Hand. Maatsch. . » 4½	179¾	180¼	180½	180	¼
N. dito . . . . » 4½	»	»	»	»	»
N. dito 1837. » 4½	102	102½	102¼	102⅛	¼
Entrepôt-Dok . » 4½	»	»	»	»	»
O. I. Leening . » 4	»	»	»	»	»
Dito . » . . » 5	98¾	99¼	99 1/16	99	⅛
Aand. Kansb. . » 4½	»	»	»	»	»
Spoorw. Haarl. . »	»	»	»	»	»
Dito Rijn- . » 4½	100½	101	100¾	100¾	»
FRANKR... Inschr. G. B. . » 3	»	»	»	»	»
ENGEL...... Dito . . . . . » 3	»	»	»	»	»
SPANJE.... *Ardoin's* . . . . » 5	24¼	25¼	24 13/16	24¾	25
Dito onbep. . » 5	»	»	»	»	»
Passive . . . . . »	»	»	»	»	»
Deferred . . . . »	12½	13	12¾	»	»
Fr. Uitgest. . . »	6¾	7	6 13/16	»	»
Eng. dito . . . »	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Lond. . » 3	»	»	»	»	»
NAPELS.... Cert. *L.* & *B.* . . » 5	»	»		»	»
Dito *F.* & *C°.* » 5	»	»	»	»	»
Dito te Lond. » 5	»	»	»	»	»
RUSLAND.. 1798, 1816. . » 5	105¾	106	105⅞	105⅞	»
1828, 1829. » 5	105¾	106¼	106	106	»
1831, 1833. » 5	98¾	99¼	98⅞	99	»
Oblig. te Lond. . » 5	»	»	»	»	»
Dito te Hamb. . » 5	»	»	»	»	»
Inschr. Assign. . » 6	69½	¾	⅝	69 9/16	⅝
Cert. dito . . . » 6	71	¼	⅛	71⅛	»
POLEN...... Aand. à fl. 300. . » *f*	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. . » »	»	»	»	141½	»
PRUISSEN.. Dito R. 50. . » »	»	»	»	»	»
g. Lond. 1830. » 4	»	»	»	»	»
OOSTENR.. Aand. à fl. 100. » *f*	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»
Metalick . . . . » 5	105	¼	⅛	105⅛	»
Dito . . . . . » 3	»	»	»	»	»
Dito . . . . . » 2½	57¾	58	57 13/16	57 13/16	»
Dito te Lond. » 5	»	»	»	»	»
Weenb. *G.* & *C°.* » 5	»	»	»	»	»
Dito . . . . . » 4	»	»	»	94⅞	»
Aand. fl. 500. . » *f*	»	»	»	»	»
Dito fl. 250. . » »	»	»	»	»	»
Bank-Actiën . . » 3	»	»	»	»	»
DENEM..... Obl. Lond. . . . » 4	»	»	»	»	»
BRAZILIË.. Dito dito . . » 5	78	¼	⅛	78⅛	»
LOUISIANA *H.* & *C°.* . . . . » 5	95¼	96¼	96	»	»
Am. Bk. *H.* & *C°.* » 5	»	»	»	97⅛	«
Dito Rothsch. » 6	»	»	»	97⅛	»
DARMST... Loten . . . . . » *f*	»	»	»	»	»
NASSAU.... Loten . . . . . » »	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

De omzettingen in Hollandsche Fondsen waren ook heden, tot we[...] anderde koersen, niet belangrijk; alleen in de Aand. Handel Maa[...] was eenige meerdere affaire en de prijs iets williger. Recepissen Ro[...] mer Spoorweg zijn tegen 6 pCt. agio gedaan.

In Spaansche Fondsen was vrij veel levendigheid; het hooger [...] Parijs te Antwerpen, in weêrwil van de gunstige, tijdingen uit [...] geenen invloed gehad hebbende, waren de Ardoins ook alhier op n[...] flaauwer; geopend op 25, daalde de prijs, door verschillende ve[...] tot 24¾. Men zeide, dat er weder een lager merk van Londen [...] Maandag per duif was ontvangen. In de andere vreemde Fondse[...] affaire en geene bijzondere variatie.

Aand. Haarlemmer Meer 103. Aand. Rotterdammer Spoorwe[...] Griekenl. bl. à £ 100. 12¼. Dito à £ 200. 11 7/16. Dito roode à [...] 10⅛. Columbia 2de Leening, à £ 100. 18⅜, 1/16. Dito à £ 2[...] Nieuwe Mexico 5 pCt. 32⅛. Uitgest. 9⅝. Coupons Ardoins 17⅞.

Koers van het Geld: Beleening 3. Prolongatie 2½, ¾. Disconto 3 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 53½ à 9/16. Kansb. *f* 2[...] Handel-Maatsch. 180½ à ⅝. Ardoins à £ 85. 24⅞.

De heden gehouden veiling van 429 balen Surinaamsche K[...] afgedaan van 6¼ à 8¼ st. in entrepôt.

eenigen tijd herhaaldelijk kwelden. Hoe blijde was zij, toen haar GIOVANNI weder daar was: hoe wel te moede bereidde zij het sobere avondmaal, dat zij met haren zoon en diens opgeruimden vriend zoude deelen!

DUNI, wiens openhartige vrolijkheid soms een glimlachje aan PERGOLESE's bleeke lippen ontlokte, verhaalde hem, dat een groot heer, tot het Fransche gezantschap te *Napels* behoorende, hem van wege de Italiaansche opera te *Parijs*, met zeer aannemelijke aanbiedingen, had overgehaald zich in *Frankrijk* te komen vestigen, en dat hij dien ten gevolge, voegde hij er met ontroering bij, misschien weldra zijn' vriend GIOVANNI zou moeten verlaten.... «Wat meer is,» hervatte DUNI, na eene poos stilzwijgen, «de diplomaat, die eenig gevoel heeft voor de toonkunst, heeft een Fransch libretto geschreven, waarop ik, uit beleefdheid, eene opera zal componeren: in dat meesterstuk speelt een beer de hoofdrol; voorts heb ik twee jagers en een *coquet* melkmeisje: het is juist geschikt om de Parijzenaars een half uur te doen lagchen.... maar iets maakt mij verlegen: ik weet niet; welke partij ik den beer zal laten zingen, of het moest de *contrabas* zijn....»

DUNI zag, dat PERGOLESE naar eenzaamheid begon te verlangen. Hij nam afscheid van zijne goede vrienden en vertrok zingende.

PERGOLESE bemerkte naauwelijks, dat DUNI zich had verwijderd, zoo zeer hielden hem zijne harmonische mijmeringen bezig: hij ontwierp zijn' *Stabat* en slechts van wijl tot wijl drong eene enkele aan zijne schepping vreemde gedachte, gelijk aan een' bliksemstraal in het duister, in zijne afgetrokkenheid door... de gedachte aan zijne beminde.

X.

Werktuigelijk omhelsde de *maëstro* zijne moeder, en begaf hij zich naar zijn vertrek, dat op de markt van *Sorrente* uitzag. Hij sloot de deur; hij opende een kistje, waarin eene *mantilla* van Engelsche kant zorgvuldig door hem werd verborgen: HENRIETTE droeg die *mantilla* op den dag, dat PERGOLESE haar aan de golven betwistte en ontweldigde. Hij drukte dat voor hem onschatbare herinneringspand aan zijn hart, bragt het aan zijne bevende lippen en spreidde het toen op den lessenaar zijner klavecimbel: de aanblik van dien liefde-talisman scheen zijne muzijkalische denkbeelden te ontvlammen: zoo vele herinneringen hechtten zich aan de eenvoudige *mantilla*, dat hij zich door eene buitengewone geestdrift bezield gevoelde en zijne godsdienstige compositie begon....

Wie kan beschrijven, met welk gevoel PERGOLÈSE zijne goddelijke partituur nederschreef! Wie durft de verheven gewaarwordingen zijner ziel, de stoute bevattingen van zijn genie, de heilige ingevingen van zijn' geest, nagaan en schetsen? Spoedig waren de melodijen der zes eerste strophen op het papier gebragt: reeds hield hem eene nieuwe gedachte bezig, toen er zachtjes aan zijne deur werd geklopt....

XI.

Het was een visscherskuaap, die hem zwijgende een' brief en eene geldbeurs overhandigde.

PERGOLÈSE opende beiden: de beurs bevatte eene aanzienlijke som gouds: de brief, — o geluk, o Hemelsche vreugde, het was een brief van HENRIETTE, — de brief zeide met eene engelachtige bevalligheid en eene beminnelijke kieschheid, dat de jonge *miss* hem dit geld zond als eene vereffening van hetgene zij hem schuldig was gebleven voor de zanglessen, die bij haar vroeger te *Rome* had gegeven...

PERGOLÈSE verzocht den jongen visscher van zijnentwege aan *miss* HENRIETTE DE SERREY te zeggen, dat haar aandenken hem genoeg was, dat zijn eergevoel hem verbood eene belooning aan te nemen, die hij niet had verdiend...

«Overigens,» voegde de kunstenaar er bij, «moogt gij die geldbeurs voor u behouden: ik ben overtuigd, dat miss HENRIETTE mijne handelwijze hierin zal billijken, en mij deze weldaad, in haren naam bewezen, ten beste zal duiden....»

De bode liet het hoofd zinken en antwoordde niet.

Wat beduidt die houding?...» vroeg PERGOLÈSE, eenigzins geraakt.

«Vraagt gij dat nog?...» riep HENRIETTE, in een' vloed van tranen losbarstende.... En in dezen uitroep openbaarde zich, ondanks haarzelve, de gansche liefde van het meisje.

PERGOLÈSE stond als verpletterd.... Zoo veel geluk op eens, en dat op het oogenblik, dat hij zich door de geheele wereld verlaten en vergeten achtte.... «O! dat is te veel» stamelde hij aan hare voeten nedervallende, «wilt gij mij dan van geluk en vreugde zien sterven?»

Miss SERREY hief den jongen kunstenaar op en zeide hem in [...] lijke bewonderingen, hoe zij, haar geheim aan niemand durvende be[...] zich dus had vermomd en ongemerkt was gesneld naar het vaartuig [...] visscher BEPPO, die haar naar *Sorrente* had gevoerd, en dat, nu [...] redder van haar leven had weder gezien, het pligtbesef haren onmi[...] terugkeer naar *Napels* vorderde.

PERGOLESE zwoer bij de H. Maagd, wier beeld zijn nederi[...] versierde, dat zij niets te duchten had, en smeekte zijne [...] engelin, dat zij nog eenige oogenblikken bij hem mogt vertoe[...] dat hare afmatting, zeide hij, meer nog dan zijne erkentelijkheid [...] vorderde.

Zijne woorden waren zoo overredend, zoo openhartig, dat HENR[...] langer aan zijn' wensch, die welligt ook heimelijk de hare was, [...] staan. Zij betrad PERGOLESE's vertrek.... en terstond viel haar [...] *Mantilla*.... zij bloosde, doch hare verregaande ontroering poge[...] meesteren, vroeg zij den dichter, welk gewrocht zijn genie op d[...] blik voortbragt: zij smeekte hem op hare beurt, dat hij haar [...] nieuwe, nog ruwe compositie mogt bekend maken.

De *Maëstro* bewilligde gereedelijk in het verlangen zijner aan[...] maar onder beding, dat zij hare liefelijke stem met de zijne pa[...] eene onweêrstaanbare magt gedreven, begon HENRIETTE met [...] maligen leermeester de onvergelijkelijke *Stabat-Hymne*. Toen [...] twee hemelsche stemmen eene voor engelen geschreven melody [...] fende.

Door die verrukkelijke akkoorden uit haren slaap gewekt, spro[...] NINA ijlings uit hare legerstede: zij meende, dat dit alles het [...] verbeelding was: en zij durfde het vertrek van haren zoon ni[...] gaan.

De inwoners van *Sorrente*, die door deze of gene omstandighei[...] de markt waren, bleven getroffen staan en luisterden aandachtig [...] heerlijken zang.

(Het vervolg en slot hier[...]

GRANENMARKT.

24 Junij.

In *Tarwe* bepaalde zich de handel bij kleinigheden: 127 ℔ n. bonte Poolsche f 345; 126 ℔ n. Bovenlandsche f 310; 130 ℔ Kubanka f 313. Pruissische *Rogge* bij aanzienlijke partijen als voren gekocht; in gedroogde passeerde niets: 118. 119, 121 ℔ jarige Pruissische f 160, 162, 168; 117 ℔ n dito f 156, 157; 119 ℔ dito f 160, 162; 123 ℔ n. Rostokker f 176; 122 ℔ dito f 177 bij gerijf.

Garst zonder handel.

Haver prijshoudend: 82 ℔ n. fijne f 135; 76, 77 ℔ o. Voer f 113.

Boekweit als voren: 115 ℔ Holsteinsche f 170.

Koolzaad zonder handel.

Lijnzaad in één doen. 102 ℔ Memelsch f 6⅞ per mud.

Raapolie Ordinair f 42. Vliegend f 41. P°. Sept. f 41 à 41¼; Oct., Nov. en Dec. f 41¼ à 41½.

Lijnolie Ordinair f 33¼. Vliegend f 32¾.

Hennepolie Ordinair f 36.

Raapkoeken pr. 1,040 st. f 65 à 68. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 8¾ à 9½.

PER DUIF.

LONDEN, Maandag 20 Junij.

Consols op tijd 3 pCt. 91⅝ à ¾. Brazilie 5 pCt. 76¼ à ¾. Columbia 2de Leening, 6 pCt. 27⅞ à ⅝. Mexico 6 pCt. 31¾ à 32¼. Dito 1837 5 pCt. 32⅞ à 33⅛. Ardoins m. c. 5 pCt. 26⅝ à ⅞. Passive 6⅜ à ½. Deferred 11¼ à ½. Portugal 3 pCt. 24⅛ à ⅜. Dito 5 pCt. 35½ à ¾. Holland 2½ pCt. 51¾ à ⅞. Dito 5 pCt. 102⅛ à ⅜. Dito O. I. 5 pCt. 100 à ½.

Spaansche Fondsen flaauw; Hollandsche ferm tot de notering. In Zuid-Amerikaansche weinig gedaan; geld steeds 4½ a 5 pCt.

LONDEN, 22 Junij.

Wij hadden heden goeden aanvoer van *Tarwe*; er was weinig kooplust; daar de verkoopers niet genegen waren lager af te geven, werd er in het begin tot vorige prijzen gedaan. doch later, om op te ruimen, moest men 1s. lager afgeven. In vreemde, zoowel vrije als onder slot, is tot vorige prijzen slechts beperkte handel geweest. *Garst* blijft gewild, zoo ook *Boonen* en *Erwten*, tot volutt vorige prijzen. Van *Haver* was ruime aanvoer, en dit artikel vond gereeden aftrek, wat de goede partijen betreft, tot vorige prijzen; de andere waren moeijelijk te verkoopen.

De notering der *Tarwe* is als volgt:

	rood.	wit.
Essex, Kent en Suffolk	63.72.	68.77.
Lincoln en York	60.70.	65.73.
Schotsch (nominaal)	47.62.	50.62.
Iersch. »	50.56.	56.62.
Vreemde	58.72.	60.78.

PARIJS, Dingsdag 23 Junij.

3 pCt. Frans. Fondsen cont. 84.80. Dito op ult. 84.65. Dito 5 pCt. cont. 117.20. Dito op ult. 117.25. Napels Falc. 5 pCt. 104.20. Ardoins 5 pCt. 28, 27¾. Passive 6⅜. Portugal 3 pCt. 23¾. Haiti fr. 607.50. Bank-Actien f 3575.

ANTWERPEN, Woensdag 24 Junij.

Gisteren avond bleef de prijs der Ardoins 24¾ g.

BRUSSEL, Woensdag 24 Junij.

Gisteren avond bleven Ardoins 24¾ p.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, Maandag 22 Junij.

Uithoofde verschillende speculanten tegen de op handen zijnde liquidatie hunne vroeger in blanco verkochte partijen weder inkochten, was de markt in Fransche Fondsen zeer vast, en, bij levendigen handel, bleven alle derzelver prijzen iets williger. In Spaansche Fondsen waren de omzettingen heden zeer geanimeerd, zoowel ten gevolge van den hoogeren koers van Londen, als om de gunstige berigten van het tooneel des oorlogs in Spanje. De Ardoins openden dadelijk op 27⅞, en bleven, na eenige fluctuatien, 27⅝. Het gerucht was in omloop, dat Cabrera, door den generaal O'Donnell vervolgd, langs de vallei van Andorre, de wijk op het Fransche grondgebied zou genomen hebben. Latere informatien hebben dit gerucht van grond ontbloot doen bevinden.

Na de beurs: 3 pCt. 81.70.

Wisselk. Amst. 1/m 210½; 3/m 209¼.

ANTWERPEN, Dingsdag 23 Junij.

Het ⅛ pCt. hooger van Parijs, en de gunstige berigten uit Spanje hebben aldaar op den prijs der Ardoins geenen invloed gehad, doordien er nog voortdurend veel overvloed van stukken blijft bestaan; de prijs opende op 25, ⅛, doch ging, ten gevolge van vele verkoopen, terug tot 24$\frac{13}{16}$, waarboven dezelve zich niet weder kon verheffen. Premiën aangeboden, op 1/m 25 d. 1 p. De handel was echter niet uitgebreid. In andere Fondsen weinig of geene variatie.

BRUSSEL, Dingsdag 23 Junij.

Ofschoon het merk van Parijs tegen verwachting williger kwam, en de berigten uit Spanje zeer gunstig zijn. was de markt in Ardoins niet williger; de prijs opende op 24⅞ g., 25 p., en bleef 24$\frac{13}{16}$ g., ⅞ p. Belgische Fondsen goed prijshoudend; 2½ pCt. 57; 3 pCt. 75⅜; 4 pCt. 96¼; 5 pCt. 103$\frac{9}{16}$ g.

BERLIJN, Zaturdag 20 Junij.

De handel in Fondsen was heden niet zoo levendig als gisteren; de koersen bleven evenwel gedeeltelijk iets beter.

Wisselk. Amst. k. 139⅞, 2/m 139.

FRANKFORT A/M., Zondag 21 Junij.

Ter Effecten-Societeit was heden in Fondsen weinig handel; Hollandsche en Spaansche bleven onveranderd. Van Oostenrijksche waren de Bank-Actien f 6 hooger; de beide Loten echter flaauwer; Poolsche Loten a fl. 500 ¼ williger. In Aand. Taunusbahn was ook heden weinig kooplust.

WEENEN, Woensdag 17 Junij.

Metaliek. . . . 5 pCt. 109.	Loten fl. 250.	f 136¼.
Bank-Actiën. . f 1861.		

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Scheepstijdingen.

Gepraaid 24 Mei op 39° 40′ N. br. en 72° 45′ W. l.: de Bremer brik Vesta, met Landverhuizers.

— 14 Junij op 46° 20′ N. br. en 28° 20′ W. l.: the Humphry, Kapt. Hillert, van Bremen naar Baltimore.

Een ligter, beladen met goederen uit het schip William Rodger, Kapt. Currie, van Batavia, in het Nieuwediep liggende, zou met schade te Enkhuizen zijn binnengeloopen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 23 Junij W. N. W. en W. — G. H. Boerhaven, Arendina Elisabeth, Bordeaux. P. N. Huijzing, de Vriendschap, Londen. J. Stephens, Mars, Newcastle. J. Scott, John, dito. J. Dickenson, Ivestone. Sunderland. J. Svane, Edward, Riga. M. Sorendsen, Resolution. Holmstrand.

VLIE 22 Junij Z. W. en W. — W. F. Schenk, Ida Cornelia, Liverpool. J. H. Savert, Willem I (S), Hamburg.

TERSCHELLING 21 Junij W. Z. W. tot W. N. W. — Niets.

HELVOET 24 Junij W. — C. Ward, Jane Jackson, Newcastle. — Gisteren nog: T. W. de Vries, de Kleinkinderen, Triest. S. Post, de Jonge Arie, St. Ubes. J. Palmer, Suffolk, Newcastle. J. Watson, Jane, dito. W. Bastia, Velatura, Sunderland. W. Pratt, Breeze, dito. G. Jackson, Ann Guthrie, Hull.

BRIELLE 23 Junij W. — Niets.

MAASSLUIS 23 Junij W. N. W. — Niets.

BROUWERSHAVEN 23 Junij. Van Nassau, Stad Dordrecht, Batavia naar Dordrecht.

VLISSINGEN 22 Junij. Zr. Ms. fregat DE WAAL, gesleept wordende door Zr. Ms. stoomschepen DE LEEUW en CERBERUS.

VERE 13 Junij. T. Aspling, Aurora, Sunderland. — 20 Junij. W. Chisholm, Thomas Burdon, dito, beide n. Middelburg.

ROUEN 19 Junij. Puit, Pieterdina, Kiel, l. v. Honfleur.

ANTWERPEN 22 Junij. Beil, Anthrope, Havana. Miltapaus, Gustav Wasa, New-York. [illegible] Stettin. Bejan, Vr. Etta Sophia, Hamburg. — 23 Junij. Maas, Sophia Maria, Riga. (Op de rivier): Muijs, 3 Gebroeders, Rotterdam. Muijs, François, dito, beide zijn naar Gent opgezeild.

UITGEZEILD.

VLIE 22 Junij. S. Hoekstra, Neptunes, Havana. J. Appleton, Sene Side, Stockton. J. Atkins, Sara Ellen, Schotland. R. Dixon, Lamb, Sunderland. T. Tervitt, Mary and Rose, Dundee. A. Klein, Emanuel, St. Petersburg. J. Sandstrum, Courieren, Abo. C. Hasselboom, Augusta, Zweden. H. G. Smit, Jantina, Dantzig. T. C. Elvrum, Lina, Drontheim. H. Falck, Mozes, Tonsberg. J. K. Brouwer, Arendina, Christiansand. H. H. Kok, Jan Freerk, Osterrisoer. H. Thus Jr., Speculation, dito. C. Hagensen, Argo, Drobach. B. J. de Boer, Dorothea, Avontuur. Naar Terschelling gezeild: P. Visser, Maria, Hull.

HELVOET 24 Junij. B. G. Ebeling, Jantina Engelina, ... R. Nicholson, Orient, Sunderland.

VLISSINGEN 22 Junij. H. Thompson, Weilbach, St. Ubes. De Herebaran, Capatan, Bayonne. Ives, Margaretha Elisabeth, Dublin. T. Whitecombe, Soho (S), Londen. T. Smith, Jeune Clemence, Hull. Watson, Scipio, Leith. C. Eade, Hope, dito. J. H. Fiers, Anna Maria, Hamburg. T. Minter, Prinses Victoria (S), dito. H. Lange, Elisabeth, dito. Taaks, Hoffnung, Broggserzijl. Bielefeldt, Hoffnung, Avontuur. H. Pieper, Diana, dito. H. Behrman, Henriette, dito, alle van Antwerpen. Rieke, Anna, Bergen. S. H. Zimmerman, Hoffnung, Noorwegen. C. M. Olsen, Fortuna, Christiansand. R. Lovius, Concordia. Hamburg. B. Brink, Anna, dito. B. Maes, 2 Amis, Avontuur. W. H. Kwint, Vriendschap, dito. H. H. Biesen, Elsina, dito. W. C. Wilters, Tina, dito, alle van Gent. Salvesen, Gazelle, Brussel n. Hamburg.

FIUME 7 Junij. Hubert. 3 Gebroeders, Amsterdam.

BAYONNE 17 Junij. (Zeilkl.): de Groot, Vriendschap. Antwerpen.

ROUEN 19 Junij. Zant, Vriendschap, Rostok. Mulder, Jonge Louis, dito. Bekkering, Gesina, dito.

HAVRE 21 Junij. Legain, Bisaïeul. Antwerpen.

CALAIS 14 Junij. Vegter, Anna, Dantzig n. Rouen.

ANTWERPEN 23 Junij. Seeuwen, Johanna Cornelia, Rotterdam.

Aan boord van het schip Koning der Nederlanden. Kapt. G. W. van Barneveld Kooij, den 22 Junij van Batavia in Texel binnengekomen, bevonden zich, als passagiers, de Wel-Ed. Gestr. Heeren F. Filet, majoor; A. J. Schultz, kapt. en echtgenoot; F. van der Feen, kapt. en kind; C. J. Kirchhoff, chirurgijn-majoor; en de Wel-Ed. Heer G. Waitz, koopman.

Wegens plaatsgebrek zijn wij genoodzaakt de Oostzeesche arrivementen en vertrekken tot een volgend N°. uit te stellen.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

NEW-YORK, J. E. Westman, *Axel.* 300 b. Katoen, A. en F. Haerten; 75 b. do., Luden en van Geuns; 100 b. do., 30 t. Verfhout, Order.
LONDEN, J. Scott, *Britain's Pride.* 210 k. Suiker, C. de Bruyn en Zonen.
STOKHOLM, C. P. Gwarforth, *Johanna Christina.* 1,204 stav. en boss. IJzer, J. Teixeira de Mattos; 444 stav., 92 boss. do., Gebr. van der Vliet, 726 stav. do., Luden en van Geuns; 1,261 stav. do., Order.
DRAMMEN, M. S. Bioness, *Femsostre.* 214 t. Hout, Order.
N. M. Ore, *Martha Andrea.* 238 t. Hout, J. de Booy.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ROTTERDAM, 23 Junij.

KOFFIJ. Heden werden 2,800 balen Brazil, onlangs per het schip *de Courier* aangebragt, tot 25 cs. entr. afgedaan.

RIJST. Voor 38 vaten Carolina is aan de beurs f 12¾ besteed.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

DANTZIG, 17 Junij.

In *Granen* is weinig handel, en de prijzen zijn eenigzins lager. *Rogge.* 120, 121 ℔ f 180, 185. *Tarwe.* 127, 128 ℔ f 420, 435; 130, 131 ℔ f 470, 475 P.C. Van *Koolzaad* is bijna alles op levering voor onze fabrijkanten opgekocht.

DENDERMONDE, 22 Junij.

Witte *Tarwe* f 17 à f 15.10; roode dito f 16.10 à f 15.10. *Rogge* f 11 à f 10.10. *Haver* f 9.10 à f 8.10. *Raapolie* f 62½ à f 62. *Lijnolie* f 49 à f 48¾. *Hennepolie* f 50½. *Lijnzaad* f 14½ à f 13½.

Kunsten en Wetenschappen.

Rotterdamsche Tentoonstelling.

Wij vernemen uit Rotterdam, dat men aldaar ijverig werkt aan het in gereedheid brengen der localen voor de TENTOONSTELLING VAN KUNSTWERKEN, door het schilderkundig genootschap: *Hierdoor tot hooger en Arti sacrum*, welke op den 13 Julij aanstaanden aldaar geopend zal worden, en waartoe het bij te dragene *vrachtvrij* moet worden ingezonden van af heden den 24 dezer tot en met den 5 Julij. Deze Tentoonstelling zal weder plaats hebben in het aanzienlijk en daartoe zoo bijzonder geschikt *Gemeene-Lands-Huis van Schieland.* De vereenigde commissie tot beheer derzelve bestaat, van wege de Stads-regering, uit de heeren Mr. M. C. Bichon van IJsselmonde (burgemeester), J. Moll Hz. en J. F. Hoffman, en, van wege het Bestuur des Genootschap, uit de heeren J. van Harderwijk Rz., G. van Vollenhoven en L. F. Temminck, secretaris. Het is dus, met uitzondering van den heer J. F. Hoffman, die thans de plaats vervangt van den overleden heer Reepmaker, weder hetzelfde personeel van de commissie, die vóór twee jaren zich zoo loffelijk en tot algemeene tevredenheid van hare moeijelijke taak gekweten heeft. Men herinnert zich, met hoe veel voorkomendheid, ijver en onpartijdige belangeloosheid. die commissie zich toen bevlijtigd heeft om alle kunstoefenaren, die bijgedragen hadden, genoegen te geven. Het is nu maar te wenschen, dat de belangstellenden de commissie in hare werkzaamheden te gemoet zullen komen, door de tijdige inzending hunner kunstwerken; daar zij, den bestemden termijn hebbende laten voorbij gaan, anders welligt het aan zich zelven te wijten zouden hebben, indien later de commissie zich belemmerd zoude mogen zien in het plaatsen hunner stukken, zoodanig, als zij zelve wel zoude wenschen. Wij eindigen met de commissie ten sterkste aan te raden, om het ten toon stellen van *zoogenaamd* kunstwerk, zelfs in het belang der inzenders, te weigeren, hetwelk van alle verdienste ontbloot is; het neemt maar plaats weg, en is ergerlijk voor de kenners.

Regtzaken

Door eene vergissing van den zetter, zijn een paar stukken van het verslag der zaak van het Amortisatie-Syndicaat tegen de Maatschappij tot Begunstiging der Volksvlijt te Brussel, bij het opmaken van het nommer van gisteren, in verkeerde volgorde geplaatst. Deze fout is te laat ontdekt, om in alle de afdrukken veranderd te kunnen worden, en wij herhalen het stuk dáárom, ter dienste van diegenen onzer lezers, in wier exemplaren de misstelling alstoen is blijven bestaan.

Arrondissements-Regtbank te Amsterdam, (*eerste Kamer*).
Zitting van 17 en 18 Junij 1840.
Voorzitter: de Staatsraad Mr. M. C. VAN HALL.
(*Vervolg en Slot.*)

II. Na aldus feitelijk te hebben aangetoond, dat het Amortisatie-Syndicaat met het koningrijk der Nederlanden heeft opgehouden te bestaan, en dat de liquidatie alleen met gemeenschappelijk overleg der beide Staten zou kunnen plaats hebben, ging de heer Lipman over tot het betoog, dat de Maatschappij steeds in de onmogelijkheid geweest is en nog is, om met het Amortisatie-Syndicaat te liquideren.

Aan de transitoire bepaling van art. 31 der Grondwet werd eerst na 7 jaren gevolg gegeven door de wet van 26 Aug. 1822, (*Staatsblad* n°. 40.) In art. 2 dier wet werden verschillende domeinen, in onderscheidene zoo Noordelijke als Zuidelijke provinciën gelegen, in vollen eigendom aan Z. M. overgedragen, met belofte van guarantie volgens de wet, terwijl bij een volgend artikel de in genot treding op 1 Julij 1822 werd vastgesteld. Bij een besluit van twee dagen later, te vinden in het *Journal de Bruxelles* van 2 Sept. 1822, n°. 245, werden die domeinen als primitief fonds aan de op te rigten Maatschappij van Volksvlijt gecedeerd; welker statuten bij besluit van 13 Dec 1822 werden goedgekeurd. In art. 7 van die statuten, komt de bepaling voor, dat het fonds der instelling, onder anderen, uit de aldus gecedeerde domeinen, tegen den penning 40 en f 20.00[illegible]00 gevormd, zou bestaan. In art. 10 werd aan de Maatschappij de bevoegdheid tot het vervreemden der aldus gecedeerde domeinen toegekend. Bij art. 13 werd de Maatschappij verbonden, om aan den Koning, met 31 Dec. van ieder jaar f 500,000 te betalen, en aan de Amortisatie-Cas op hetzelfde tijdstip, te beginnen met 1825, eerst f 50,000, en zoo met ieder jaar f 50,000 meer, tot dat de geheele uitkeering mede een half millioen 's jaars zoude bedragen. Bij ontbinding moest eene som van f 20,000,000 worden uitgekeerd.

Op 17 Sept. en 3 Oct. 1823, werd er tusschen den minister van financiën en de Maatschappij, eene door den Koning den 11 Oct. 1823 goedgekeurde overeenkomst aangegaan, waarbij aan de Maatschappij de functiën van Rijks kassier werden opgedragen, en ten gevolge waarvan de Maatschappij eenen borgtogt van f 10,000,000, ten behoeve van het Rijk, in inschrijving op het Bijboek te Brussel stellen moest, waarbij de Staat aan de bepaling van art. 2098 en 2122 *C. N.* renuncieerde. Volgens andere artikelen dier overeenkomst, zouden alle dispositiën door of op autorisatie van den minister van financiën geschieden, terwijl eindelijk hare comptabiliteit onder contrôle der Algemeene Rekenkamer geplaatst werd.

Den 26 Oct. 1827, had er eene conventie plaats tusschen den minister van Binnenl. Zaken en de Maatschappij, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 1 Nov. 1827, over een voorschot van f 10.000.000, op eene later te sluiten leening van f 12,000,000, onder persoonlijke guarantie des Konings voor werken van den waterstaat. Bij eene latere conventie van Nov. 1828 is die leening tot 1830 uitgesteld, doch toen, door de politieke omstandigheden, niet geschied. Te dier zake heeft de Maatschappij eene vordering van 14,000,000 francs, onder persoonlijke verbindtenis des Konings.

Tijdens de uitbarsting der onlusten, bestonden er zes verschillende rekeningen, namelijk:

1°. Met den Koning der Nederlanden.

2°. Als rijkskassier met den minister van Financiën.

3°. Eene rekening met het departement van den Waterstaat.

4°. Eene rekening met Marine en Koloniën.

5°. Eene rekening met den Minister van Financiën, als president van het Amortisatie-Syndicaat.

6°. Eene rekening-courant met het Amortisatie-Syndicaat zelve.

De heer Lipman leidde hieruit de volgende aanmerkingen af:

a. Dat hieronder geene enkele privaat-rekening was, dan welligt gedeeltelijk die met den Koning.

b. Dat alle deze rekeningen zich oplossen in eene ***Algemeene Rekening*** met het Koningrijk, hoezeer loopende over verschillende administratiën. Doch in zulk een geval kunnen die verschillende rekeningen bij administratiën, evenmin als bij particulieren, tot afzonderlijke actiën of arresten aanleiding geven. Men kan hier geene enkele rekening uitkippen, en daaruit dagvaarden; op de rekeningen zelve, die men produceert, komen overschrijvingen voor van den Minister van Financiën op het Amortisatie Syndicaat. En dit was voor de gedaagdesse onverschillig. Het was steeds dezelfde persoon (de Staat), met wien men op verschillende wijzen handelde.

c. De regering zelve is overtuigd, dat zij zulk eene actie niet instellen kan. Waarom heeft zij anders niet uit anderen hoofde gedagvaard? waarom heeft speciaal het Ministerie van Financiën niet geageerd, en het saldo opgevorderd, waarop dit Ministerie regt heeft?

Wat is er nu sedert de omwenteling van 1830 gebeurd?

Op den 27 September 1830 heeft het Belgisch bewind de Maatschappij als rijks-kassier tot eene opgave der betaalbare fondsen verpligt. De Maatschappij voldeed daaraan, maar voegde er bij, dat het in kas zijnde saldo aan het *geheele* Koningrijk toekwam, dat de liquidatie door de beide afdeelingen van het voormalig Koningrijk moest geschieden, dat over de fondsen alleen door mandaten van den minister van Financiën, of ingevolge een door hem geopend crediet, kon worden beschikt, en dat zij iederen daarmede strijdenden maatregel als *geweld* zoude beschouwen. Zelfs het revolutionair gezag dier dagen eerbiedigde die weigering, doch interdiceerde tevens alle betaling, die ten behoeve van het Gouvernement van Koning Willem mogt worden aangevraagd. Dat verbod, die interdictie was niet uitsluitend voor den oorlogsstaat, maar *algemeen.* Bij besluit van het Provisioneel Bewind van 15 December 1830 werd van de Maatschappij gevorderd, om het crediet van het Syndicaat op naam van het toenmalig bewind over te schrijven. Hetzelfde wat men thans bij deze acte vordert. Doch ook toen werd op dezelfde gronden hierin door de gedaagdesse gedifficulteerd. Van daar dan ook het aan de Maatschappij gedane verwijt van *Orangisme.* Zoo heeft ook de in België in December 1830 opgerigte Rekenkamer de Maatschappij aan hare comptabiliteit willen onderwerpen, als getreden in de plaats der Rekenkamer van het vereenigd Koningrijk. Het Belgisch Domein-bestuur deed eene gelijke vordering, doch de gedaagdesse wankelde niet in haar gedrag.

Den 5 Augustus 1835 werd in de Kamer der Vertegenwoordigers het bekende Rapport over deze questie door eene commissie uitgebragt, een rapport, met groote ingenomenheid tegen de Maatschappij opgemaakt, waarin het regt van het Belgisch Gouvernement tot het overnemen der saldo's, (die van het Syndicaat niet uitgesloten), werd erkend, en haar gedrag als eene soort van *attentat contre la souverainité de la Belgique* wordt voorgesteld. Met de ontleding van dit stuk hondt de geëerde pleiter zich vervolgens bezig. — Ook de blootlegging der particuliere rekeningen met den Koning werd door de Maatschappij volstandig geweigerd

Eindelijk is men op het einde van 1835 ook in België op het denkbeeld gekomen, om eene regtsvordering in te stellen. Op het laatst van October deed het Gouvernement, als gesubintreerd in de regten van het voormalig koningrijk, de Maatschappij dagvaarden, 1°. Ter zake der uitkeeringen, waartoe de Maatschappij jegens den Koning verbonden was, op grond, dat de tusschen de Maatschappij en Koning Willem bestaande relatiën op de *Liste civile* en niet op den Koning *en privé* betrekking hadden. 2°. Tot uitkeering der saldo's, aan het Syndicaat verschuldigd, als in welks plaats het Domeinbestuur getreden was. Doch de Regtbank te Brussel heeft, bij vonnis van den 11 Junij 1836, overwogen, dat de qualiteit der Belgische regering als gesubrogeerde niet was erkend, en dus partijen bevolen daarover te procederen. Het Belgisch-gouvernement heeft echter later ingezien, dat de zaak niet *in foro civili* behoorde, en bij exploit van 19 Aug. 1839 de ged. geïnterdiceerd om met iemand anders te liquideren. Dit exploit is geen arrest, het is een maatregel van Staat! op grond, niet der wet, maar der tractaten: en al beschouwt men het als eene daad van burgerlijk regt, zoo is het niet anders dan verbod van den eenen *Socius*, om met den anderen afzonderlijk te liquideren

Werd de Maatschappij in België verguisd, in Holland ging het haar niet beter. Daar heeft men zich feitelijk alle de eigendommen, domeinen, tienden dezer instelling toegeëigend. zonder eenigen grond van regt. Zij is daardoor van alle hare eigendommen in Holland, die haar een jaarlijksch inkomen van 800,000 francs opbragten, verstoken, en uitgesloten van alle beheer en bestuur! En met welk regt laat men dezen onwettigen maatregel, ook na den vrede, voortduren? Het staat niet aan de Maatschappij om het conflict tusschen de beide landen te doen ophouden. Eene afrekening met de eene is niet verbindend voor de andere. en eene afrekening van het geheel met slechts ééne partij is even onwettig.

Doch het bleef niet bij deze daad van willekeur van de zijde der Nederlandsche Regering. Nadat men reeds 8 millioen francs, aan de gedaagdesse toebehoorende, had genoten, werd kort na het tractaat van Londen, dit uiterst vexatoir en onwettig arrest gelegd.

III. Het is duidelijk. dat A. niet kan vragen de liquidatie eener rekening met A en B openstaande, en dat dus ook deze vordering aan de eischeresse niet kan volgen. De fictie, dat het Amortisatie-Syndicaat en niet de Staat hier handelt, is voor den regter niet voldoende. Het bezat niets, het was niets schuldig. dan van of ten behoeve van den Staat. Men noeme het zoo men wil, dezelfde wetgeving, die het in het leven riep, kon het weder vernietigen. Het was onafscheidelijk van het Rijk. Al draagt het denzelfden naam als vroeger, al doet het dezelfde operatiën, het doet niets af tot de juridieke betrekking. Evenmin doet het iets af, dat wij den naam van Nederland zijn blijven voeren. Ook de Belgen hadden dien naam kunnen aannemen. Uit den titel kan geene der partijen zich een' regtstitel scheppen. Zie Grotius *de Jure B. ac P.* L. II. C. 9, § 9, 10 en 11. Heineccius ad h. l. Puffendorf, *Droit de la Nat. et des G.* L. VIII, Ch. 12. De scheiding had het tegenovergestelde gevolg van de vereeniging; de gemeenschap werd verdeeld, verbroken, vernietigd. Dezelfde verandering, die het Rijk trof, trof ook den Koning, de Ministeriën, de collegiën. Het Syndicaat, *na* 1830 zijnen werkkring tot Holland beperkende, is niet, kan niet zijn het Amortisatie-Syndicaat der Vereenigde Nederlanden *vóór* 1830. Het doet hier niet toe, welke personen aan het bestuur zijn geplaatst, of het dezelfde dan wel andere zijn. De *persona moralis* is veranderd. Zie Lex 76 *Dig. de judiciis.*

Tegen deze stelling is slechts een tweeledig stelsel mogelijk.

Of het Syndicaat is geene instelling van het oude Rijk, en is na 1830 gebleven, wat het vóór 1830 is geweest.

Of het is eene instelling daarvan; maar het tegenwoordig Nederland kan de regten van het voormalig Koningrijk der Nederlanden uitoefenen,

Beide deze stellingen zijn, zoo als reeds aangetoond is, ongerijmd. De Maatschappij kan niet verpligt zijn aan een der deelen te betalen. Wie heeft Holland tot liquidateur benoemd? België niet! De quitantie des eischers zou mij bij den deelgenoot niet baten, evenmin als de Maatschappij door eene betaling op de aanvrage van België gedaan, ten opzigte der eischeresse zou zijn verantwoord.

Zoo heeft ook de Diplomatie het steeds begrepen. Zie art. 13 § 5 en 6 van het tractaat van 15 November 1831, tusschen de Mogendheden en België gesloten, volgens welke de Domein-Losrenten onder de liquidatie van het Syndicaat zouden zijn begrepen; — benevens de nota van 26 September 1831, door de Hollandsche diplomaten ingeleverd. Alle de handelingen der Londensche Conferencie getuigen hetzelfde. Zie *Base Principale de la separation*, den 16 Januarij 1831, door onzen gezant van Zuylen van Nyeveldt aan den burggraaf Palmerston aangeboden en eene nota van 30 Januarij 1832, door de heeren Falck en van Zuylen van Nyevelt bij de Conferencie ingediend, art. IX § 2. Volgens alle die stukken, beschouwde men de Domein Losrenten als een actief, dat tusschen de beide deelgenooten moest worden geliquideerd. Zie verder het Engelsche project van 24 December 1832, art. XII § 5 en 6. en eene menigte andere stukken, waaruit ten duidelijkste blijkt, dat het Syndicaat in het algemeen en de Domein Losrenten in het bijzonder een onderwerp van liquidatie bleven uitmaken. Het tractaat van April 1839 heeft hierin niets veranderd. En met welk regt toch zou Holland liquidateur zijn. Ook België sustineert dat regt. Het is waar, zonder grond! doch het regt van Holland is niet beter.

IV. Hoe is, vraagt de heer Lipman, thans tot de geldigheid van het arrest overgaande, Hoe is het arrest gelegd? Niet door het Syndicaat, maar door de Permanente Commissie daarvan; voor de verbazende som van meer dan 9 millioen! En hoe is men tot die som geraakt? Men is van eene rekening, sluitende met *f* 28.000, tot dit énorme bedrag opgeklommen; en om hiertoe te geraken, heeft men meer dan 2 millioen niet gestipuleerde interessen, en p. m. *f* 250,000 voor de te veroorzaken kosten in rekening gebragt. Ook de zoo hoog opgevoerde rekening-courant *is* nooit en *wordt* ook niet door de gedaagdesse erkend.

Tot de gevorderde sommen, voortspruitende uit de negotiatie 3½ pCt. Syndicaat, overgaande, merkte de heer Lipman op, dat de betalingen aan de maatschappij geschied waren in losrenten, te Brussel opgezegd. Deze stukken waren in hare handen alleen materiële titels, die nooit op haar debet gebragt werden, of konden worden. Deze materiële titels werden in 1830 aan den heer staatsraad Bondt opgezonden en bleven tot op dat tijdstip onder Z. Ed. berusting. Dit weet het Syndicaat zeer goed. De maatschappij heeft die dus nooit als hare fondsen gebruikt of er de vruchten van genoten. Zij wil niets liever dan ze aan de regthebbenden teruggeven, maar zij kan, — zij mag niet beslissen, wie de regthebbenden zijn, nu Holland en België ze gelijkelijk opvorderen.

De vordering der eischeresse heeft zich door een dubbel stelsel van winstzucht gekenmerkt. *Vooreerst* beweert men, «gij kunt nu met geene Domein-losrenten volstaan, gij moet in geld voldoen.» Men begrijpt nu het doel reeds van dit systeem. Maar men houde in het oog, dat voor de betalingen in geld en in losrenten dezelfde termijn was bepaald. Dat men met 1°. October 1830 alleen niet meer in losrenten zou kunnen betalen, is alweder eene fictie van het Amortisatie-Syndicaat. En verder de keuze omtrent de wijze van betaling was niet aan het Amortisatie-Syndicaat, maar aan den debiteur verbleven. Zie art. 7 van het Berigten. Art. 1190 *C. N.*

«Doch,» zegt men, «wij zijn *in morâ!*» Het zij zoo. Door geene *morâ* wordt eene *obligatio alternativa* in eene *obligatio pura* veranderd. Daartoe wordt meer gevorderd; de onmogelijkheid, namelijk, om op de eene of andere wijze te voldoen: zie art. 1195. Maar wij zijn niet *in morâ!* Al het gebeurde is buiten onze schuld. Men erkent dit zelf door in den geproduceerden brief van 2 Julij 1839 geld *of* losrenten te vragen.

De vorderingen van interessen is in de *tweede* plaats even ongerijmd. Art. 1652 is van geene de minste toepassing. Het spreekt van *prijs;* het handelt bepaald van *koop*. Doch hiertegen staat dit *dilemma* over.

> Of ik was verschuldigd in geld te betalen. Doch dat geld leverde geene vruchten voor ons op. De Maatschappij was geene kooper. Zij plaatste een gedeelte der leening voor rekening en ten behoeve der eischeresse.
>
> Of in losrenten. Maar deze waren voor ons slechts materiële titels. Daarvan is het bewezen, dat ik geene renten getrokken heb.

Art. 1183 doet even weinig af. Men leze liever art. 1148.

En nu na het leggen van het arrest door de Permanente Commissie, wordt er door het Syndicaat tot voorwaarde verklaring gedagvaard. Ook in dit opzigt is het arrest informeel.

Verder is het onredelijk en onjuist daar, waar onderscheidene te vereffenen vorderingen zijn, eene enkele, die men waant eenig voordeel te zullen opleveren, te nemen, en daaruit te arresteren, zonder acht te slaan op andere, die met nadeelige saldo's sluiten.

Eindelijk is het niet uitgemaakt, of Holland dan wel België eene vordering heeft. De vordering behoeft wel niet liquide, zij moet echter zeker zijn om arrest te kunnen doen. De qualiteit van crediteur moet zijn geconstateerd. Vid. Dalloz, v. *Saissi Arret*. Ch. I. s. 1. n°. 1. Carré, op Art. 557. Barriat St. Prix, p. 514 der Parijsche editie. Pigeau L. II. T. II Ch. 1. Op alle deze gronden concludeerde de heer Lipman, dat het gelegde arrest kost- en schadeloos zou worden afgedaan.

Ten slotte ontwikkelde de heer Lipman nog kortelijk de redenen, waarom deze gedaagdesse gemeend heeft het Belgisch gouvernement tot vrijwaring te moeten oproepen. De Belgische regering toch heeft haar verboden te liquideren. Voor eene onverhoopte veroordeeling moet zij dus de gedaagdesse vrijwaren. Daar echter het vonnis der Regtbank voor België niet is verbindend, heeft de Maatschappij harerzijds het Syndicaat tot opheffing van het arrest voor de Brusselsche Regtbank gedagvaard, en tevens onder het Belgische gouvernement een arrest ten bedrage van 20,000,000 francs ten laste der Hollandsche regering doen leggen, in welke procedure ook het Amortisatie-Syndicaat is geïntervenieerd. Zoo is er dan nu een oorlog van arresten en processen geopend, waaraan niet de Maatschappij, maar alleen dit onberaden arrest de oorsprong heeft gegeven.

(De voortzetting dezer zaak heeft den 23 Junij plaats gehad, wanneer de heer Brugmans heeft gerepliceerd).

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Schouwburgen, Concerten, en[...]

FRANSCHE SCHOUWBURG. De gecombin[...] teurs en Actrices van den Stads Schouwburg zullen de eer hebb[...] toonen op Zaturdag den 27 Junij 1840: Eene *derde Voorst[...]* DE SCHIPBREUK DER MEDUSA, Historisch Romantisch Tooneelsp[...] Bedrijven, naar het Fransch, van *Ch. Desnoyer*, door den Heer [...] *ven.* Zullende dit stuk, aan hetwelk bij deszelfs verschijning op [...] *âtre de l'Ambigu* te Parijs meer dan honderd achtereenvolgende [...] lingen te beurt vielen, ook bij zijne opvoering op dit Tooneel ve[...] met zijne ten deele nieuwe Decoratiën, Costumes en verderen toon[...] toestel, gemonteerd door den Balletmeester van den Stads Sch[...] *A. P. Voitus van Hamme.* De gewone groote Pause tusschen [...] en vijfde Bedrijf. *Aanvang precies ten half zeven*

HARMONIE-SOCIETEIT, *PARK*, in de *PLA[...]*
Heeren Leden worden verwittigd, dat het *tweede* CONCERT [...] hebben op Donderdag den 25 Junij 1840. *Aanvang ten* 7[...]
Heeren Leden, welke wenschen vreemdelingen te introduceeren[...] verzocht zich te vervoegen bij de Heeren *Theune en Co.*, Muzijk[...] Kalverstraat, N°. 66, op Woensdag of Donderdag, van des mo[...] tot des namiddags 3 ure.

Namens de Directie,
L. G. ERWIG.

Gedrukt bij A. Z[...]